

Skansens fågeldamm. Storkarna fördelades med ett par på en holme i »Karpdammen» och någon tid senare med en ensling på en holme i »Svandammen». Dessa två dammar skiljas från varandra blott genom en ca 10 m bred gångbana för allmänheten. Storkarna kunde iakttas vad som försiggick på resp. storkholmar. Kring holmarna finnas ställvis grunda stränder, där storkarna och andra fåglar bruka vada omkring. För övrigt är djupet i dammarna varierande. Det tillåter dock icke vadning av ens så högbenta fåglar som storkar.

De två vita storkarna i par funno sig uppenbarligen väl till rätta på sin holme. De ha aldrig iakttagits simmande. Den ensamma vitstorken däremot lämnade redan första dagen simmande sin holme för att landstiga på en annan holme av motsvarande storlek i samma damm. Därigenom förkortade den avståndet till de andra storkarna. Sistnämnda holme förenas nära nog med fasta land medelst en grund undervattensklippa. Blott en ungefär halvannan meter bred »kanal» med djupvatten skiljer holmen från ovannämnda gångbana. Storken flaxade följaktligen med lätthet över till »fastlandet», där den på gångar och gräsmattor under en dag delade utrymmet med människor, svanar, gäss och änder. Sedan återfördes storken till den holme, där fågeln först hade placerats. Den stannade där några dagar, tills den ännu en gång simmande tog sig över till den favoriserade holmen. Där kvarblev den ända till mitten av november, då samtliga storkar över vintern flyttades till annan plats.

Vid två tillfällen har alltså denna vitstork på djupt vatten frivilligt simmat en sträcka av ungefär 12 m. Från litteraturen känner jag blott till ett liknande fall. Det rör sig om en icke vingstäckt vit stork, som hösten 1954 slog sig ned vid floden Limmat i Zürich. Denna stork begav sig vid flera tillfällen frivilligt i floden, där den simmade i sällskap med knölsvanar (*Cygnus olor*) (D. ZIMMERMANN 1955 i Der Ornithologische Beobachter, 52, s. 60-62).

Någon iakttagelse av simförmåga hos den svarta storken (*Ciconia nigra*) föreligger så vitt jag vet ännu icke. Antagligen kan också denna art simma. Den storkarna tämligen närstående hägern (*Ardea cinerea*) har vid flera tillfällen observerats simma. Detta är också fallet med andra *Ardeidae*. Förmodligen äro samtliga *Ciconiiformes* utrustade med simförmåga.

KAI CURRY-LINDAHL

6. Fågelobservationer från Västmanland

Råka (*Corvus frugilegus*). 2 ex. i Asköviken i början av april 1954.

Lavskrika (*Cractes infaustus*). 3 ex. sågs och hördes den 25.2.1955 strax norr om Norberg.

Stenknäck (*Coccothraustes coccothraustes*). 1 ex., Askö, den 21.12. och 28.12. 1954, Ångsön den 17.7.1955 och Askö den 23.10.1955.

Lappsparv (*Calcarius lapponicus*). 1 ex. juv. den 29.9.1954 på en tuvång vid Askö, då även det karakteristiska lätet hördes. Den 10.10.1954 sågs på samma plats 1 ad. ♂.

Rödstrupig piplärka (*Anthus cervinus*). Den 8.9.1954 1 översträckande ex. vid Askö. Under hösten 1955 har arten hörts och setts ett flertal gånger på ovan-nämnda lokal.

Lappmes (*Parus cinctus*). Strax norr om Norberg 2, möjligen 3 ex. den 27.2. 1955, varav 1 ex. sjöng mycket flitigt.

Gräshoppsångare (*Locustella naevia*). 1 ex. vid Askö den 27.5.—13.6.1955. 1 ex. den 28.5.1955 vid Ängsjön. En ny lokal för arten är Ladugårdssjön (Strömsholm), där 1 ex. sjöng den 15.6.1954.

Näktergal (*Luscinia luscinia*). Notudden, strax SO Västerås, 1 ex. den 1.6.1952 och 1 ex. den 10.5.—15.6.1954. Österängen (Strömsholm) 1 ex. den 7.6.1952. Johannisbergs flygfält 1 ex. den 24.5. till mitten av juni 1953, och vid Fullerö SO flygfältet 1 ex. den 22.5. till början av juni 1954. Apalby gård, 1,5 km N Västerås, 1 ex. den 31.5.1955. Askö 1 ex. 4.6.1955.

Blåhake (*Luscinia svecica*). Den 16.9.1954 1 ad. ♂ vid Askö. Under september 1955 har vi sett arten åtskilliga gånger i vassarna vid Västerås stads soptipp. JAN HÅKANSSON kunde den 13.9. notera inte mindre än 6 ex. på sagda lokal. Arten är ej upptagen för Vstm i SOF:s fågelförteckning.

Tornfalk (*Falco tinnunculus*). 1 ♀ den 20.1.1955 vid gården Galttegen i Dingtuna kommun. Vid Forsby kvarn, 6 km N Västerås, 1 ♂ den 23.1.1955. 1 ex. vid Köping i senare hälften av november 1955.

Kungsörn (*Aquila chrysaetos*). Uppträder regelbundet under vinterhalvåret (okt.—mars) vid Asköviken. Tidigaste observation den 14.10. och senaste den 10.4. I skrivande stund, den 9.1.1956, gästas viken av 1 juv. ex.

Ängshök (*Circus pygargus*). *1 ad. ♂ uppehöll sig under eftermiddagen den 4.10.1953 jagande över de inre ångarna av Asköviken. Det iaktogs av flera Västeråsornitologer. Arten ny för Vstm.

Havsörn (*Haliaeetus albicilla*). 1 juv. ex. vid Asköviken den 9.5. och 3.10.1954. 2 juv. ex. vistades under islossningen den 27.4.—1.5.1955 vid viken. De sågs flera gånger förgäves slå efter de rastande änderna.

Vit stork (*Ciconia ciconia*). Under tågresa sågs 1 ex. vid Kolbäck flyga norrut den 7.6.1954. Arten senast sedd 1942 i Vstm (N. LORICHS).

Grågås (*Anser anser*). En kulen höstdag, den 9.10.1955, sträckte 22 ex. på låg höjd över Asköviken. Arten ej upptagen för Vstm i fågelförteckningen.

Salskrake (*Mergus albellus*). Regelbunden genomflyttare vår och höst vid Askö. Bland observationerna av denna art bör den 8.11.1953 nämnas, då 15—20 ex. rastade i viken.

Svarthakedopping (*Podiceps auritus*). Arten har nu dykt upp även vid Asköviken. 1 par simmade den 9.5.1954 i det inre av viken. Den 15.5. uppträdde det oroligt, vilket kunde tyda på häckning. Den 16.5.1955 återkom arten till vår glädje i 3 par. Tyvärr kunde vi ej heller detta år konstatera häckning.

Myrspov (*Limosa lapponica*). 5 ex. tillsammans med en kustpipare sträckande målmedvetet i västlig riktning den 8.9.1954 över Askö.

Rödspov (*Limosa limosa*). Den 8.5.1955 iakttog vi jämte en del andra fågelintresserade genom STEN DREBORGS påpekande 1 ex. på och över Askövikens vidsträckta mader.

Dubbelbeckasin (*Capella media*). 1 ex. skrämdes upp från en tuväng vid Askö den 12.9.1954. Arten mycket sällsynt där.

Dvärgbeckasin (*Lymnocyptes minimus*). Regelbunden höstgenomflyttare vid Askö. Sporadiskt förekommande på våren. Den 10.10.1954 trampades 6 ex. upp vid Askö.

Roskarl (*Arenaria interpres*). Den 23.5.1954 såg vi 1 ex. söka näring på flytvassen i Asköviken. Arten är ej upptagen för Vstm i fågelförteckningen.

Småsnäppa (*Calidris minuta*). Observerad ett fåtal gånger. Den 18.8.1952 1 ex. vid Västerås stads soptipp och den 16.9.1954 1 ex. på samma lokal. 2 ex. vid Askö den 4.10.1953.

Svarttärna (*Chlidonias niger*). 1953–1955 har 1 par häckat i Asköviken, där ytterligare 1 par funnits, men detta har ej kunnat konstateras häcka. Artens framtid i viken ter sig synnerligen oviss.

Dvärgmåsar (*Larus minutus*). Arten häckar fortfarande regelbundet i Asköviken. Beståndet 1955 minst 10 par.

Havstrut (*Larus marinus*). Askö den 27.4.1955 8 ex. I övrigt få uppgifter från Vstm.

Kornknarr (*Crex crex*). 1 ex. hördes den 23.5. till början av juni 1954 vid Askö.

ROLF och Bo KUMLIN

7. Spetsbergsgrißla (*Uria lomvia*) vid Överkalix

Den 17.12.1955 fick jag ett telefonsamtal från byn Kälvudden ca 15 km syd Överkalix om att en underlig sjöfågel tillvaratagits och nu förvarades i en källare. Fågeln hade påträffats den 15.12., kravlande på en basväg strax utanför byn, av några skogsarbetare (ROLF HEDLUND bl. a.) och hade efter något besvär infångats. Den verkade pigg men kunde inte lyfta från snön. Beskrivningen pekade närmast på en skrak, men för säkerhets skull gjorde jag ett besök för att kontrollera bestämningen och fann det i stället vara en spetsbergsgrißla. Denna avviker tydligt från den inhemska sillgrißlan på bl. a. den kortare och tvärare näbben, ljusa strimman på undernäbben samt utbredningen av den ljusa färgen på halsen. Jag tog med mig fågeln ned till Kalix och efter det den övernattat i mitt badkar, ringmärkts och fotograferats, sattes den ut i forsen vid Kamlunge (där f. ö. två par storskrakar och en småskrak övervintrat). Ännu två dagar senare, den 20., iakttogs den vid forsen, men försvann sedan.

Av allt att döma var grißlan vinddriven, och den hade förmodligen förgäves letat efter öppet vatten samt tvingats landa vid byn. Detta fynd torde vara det sjunde i Sverige, enligt SOF:s fågelförteckning det första sedan 1912 (Sandhamn i Uppland) och det andra i Norrbotten (det första vid Pajala och Muonio 1902). De övriga fynden härstamma från Lomma i Skåne, Kosterfjorden 1874 och Strömstad 1875 i Bohuslän samt Stora Lule älv i Lule lappmark 1903. Samtliga fynd ha gjorts vintertid.

Arten häckar på Spetsbergen, Frans Josefs land, Novaja Semlja, Nordsibirien, Nordamerika samt övervintrar tämligen regelbundet efter Norges kust, varifrån detta ex. säkerligen härstammar.

STIG LUNDBERG

8. Lunnefågeln (*Fratercula arctica*) häckning på Soteskär

En kommentar

I B. WAHLINS artikel i VF 15: 49–53 »Ornitologiska anteckningar från Soteskärs meddelas den glädjande nyheten, att 29 resp. 31 lunnefåglar samtidigt kunnat inräknas där vid två tillfällen i juli 1955. Med ledning av dessa iakttagelser drar förf. den slutsatsen, att antalet häckande lunnefåglar uppgår till 15 par, varvid han emellertid försiktigt nog tillfogat »... i bästa fall...» samt »... måhända en allt för optimistisk beräkning...».